

*Sturingsinformatie voor de markt: op
weg naar de echte prijs, echte
waarde en echte winst van voedsel*

Seminar true cost accounting en true pricing
10 oktober 2017

01

Context

02

Bestaande kennis

03

Bijdrage methodiek

Methodiek	
Maatschappelijke effecten van het gemiddelde voedselproduct	Vergelijken en weging van impactcategorieën
Maatschappelijke effecten van specifieke voedselproducten	Gebruikte bronnen
Functionele eenheid en effect type	Voornaamste beperkingen

04

Routekaart

Context

Aanleiding rapport

- Voedsel is in middelpunt aandacht
- Voedsel heeft maatschappelijke effecten
- Kamerbrief en onderzoek maatschappelijke effecten van voedsel
- Verzoek tot rapport met contextualiseren onderzoek
 - Relatie tot bestaande kennis?
 - Hoe kunnen we verder komen naar monetaire waardering?

Welk probleem proberen we op te lossen?

- Nederlandse voedsel economie succesvol in voeden van mensen tegen lage prijzen
- Externaliteiten vormen probleem (WRR '14)
- Er wordt bijgestuurd op externaliteiten door middel van vele initiatieven en methodieken
- Wat mist is een afwegingskader

We willen alles tegelijk

Vraag naar sturings- informatie voor de markt

- Marktpartijen willen ook publieke belangen meewegen
- Prijzen en winsten geven alleen informatie over private belangen
- Marktpartijen hebben behoefte aan aanvullende en praktische sturingsvariabelen in aanvulling op prijzen en winsten

Routekaart naar echte prijzen, waarden & winsten

1. Identificeren & kwalificeren
2. Kwantificeren en waarderen
3. Sturen

Vragen in rapport

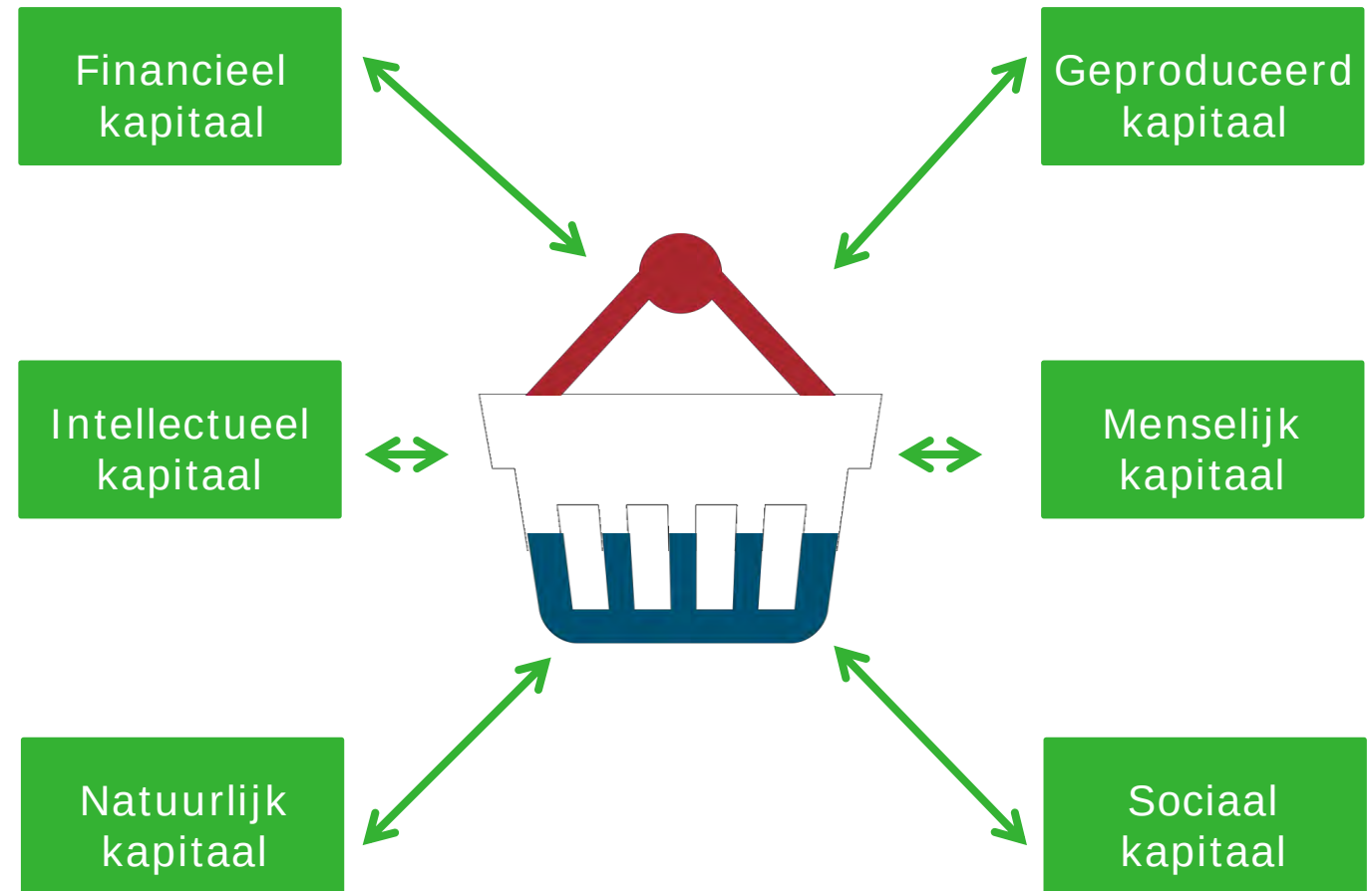
- Welke kennis bestaat er al?
- Wat draagt huidige methodiek bij?
- Wat zijn de volgende stappen?

Bestaande kennis

Aanpak

- Literatuuronderzoek naar
 - Publieke raamwerken
 - Publieke casuïstiek
 - Academisch werk
- Onderverdeling
 - Kapitalen (IIRC)
 - Stap in routekaart
 - Publiek vs privaat

Identificeren en kwalificeren

- Brede welvaart
- Kapitalen benadering
- Sustainable Development Goals

Kapitaal	Identificeren	Kwalificeren
Overkoepelend	SDG (UN), CES (UNECE), Brede welvaart (CBS, PBL,SCP,CPB), GRI Standards (GRI), IIRF (IIRC), Non-financial reporting (EU)	SDG (UN), CES (UNECE) Brede welvaart (CBS, PBL,SCP,CPB), GRI Standards (GRI), IIRF (IIRC)
Natuurlijk kapitaal	SEEA (UN), CICES (EEA), NCP (NCC), ReCiPe (RiVM)	NCP (NCC), The Sustainability Consortium (TSC), Natural Capital workbook (NCC)
Sociaal kapitaal	UN Guiding Principles (UN), ILO Rights at work (ILO)	Social Capital Protocol (WBCSD), The Sustainability Consortium (TSC)
Menselijk kapitaal	Access To Nutrition Index (ATNI)	Access To Nutrition Index (ATNI)
Financieel kapitaal	SNA (UN), IFRS Standards (IFRS)	
Geproduceerd kapitaal	SNA (UN), IFRS Standards (IFRS)	
Intellectueel kapitaal	WIPO, ISO 9001 (ISO), ISO/DIS 30401 (ISO), ATSI	

Legenda: Methode *private*, *publieke*, of *publiek-private* raamwerken

Kwantificeren en waarderen

- Veel initiatieven
- Meest domeinspecifiek
- Meest ontwikkeld (na financieel): Natuurlijk kapitaal

Kapitaal	Kwantificeren	Waarderen
Overkoepelend	SDG (UN), CES (UNECE), Brede welvaart (CBS, PBL, SCP, CPB), GRI Standards (GRI)	Inclusive Wealth (UNEP), MKBA (CBS, PBL), TIMM (PwC), True Value (KPMG), IMV Principles (True Price), True Cost Accounting (SFT, 2016, Eosta e.a. 2017),
Natuurlijk kapitaal	SEEA (Wereldbank), WAVES (Ibidem), Carbon Footprint calculator (EPA), RECIPE (RiVM), EU Footprint (EU), ISO 14000 (ISO), GHG (WRI & WBCSD), The Sustainability Consortium (TSC), Natural Capital Protocol (NCC)	TEEB (UNEP), DuboCALC (RWS), Schaduw prijzen (CE Delft), Natural Capital Protocol (NCC), EPD (EPD)
Sociaal kapitaal	Social return (Gemeente Amsterdam), The Sustainability Consortium (TSC), Social Capital Protocol (WBCSD)	Inclusive Wealth (UNEP), SROI (SROI Network), Social Capital Protocol (WBCSD)
Menselijk kapitaal	DALY (WHO), Guide Human Capital (UNECE)	DALY (WHO), Guide Human Capital (UNECE)
Financieel kapitaal	SNA (UN), MKBA (CBS, PBL), IFRS Standards (IFRS)	MKBA (CBS, PBL)
Geproduceerd kapitaal	SNA (UN), MKBA (CBS, PBL), IFRS Standards (IFRS)	MKBA (CBS, PBL)
Intellectueel kapitaal	WIRF (WICI), ISO 9001 (ISO)	

Legenda: Methode *private*, *publieke*, of *publiek-private* raamwerken

Sturen

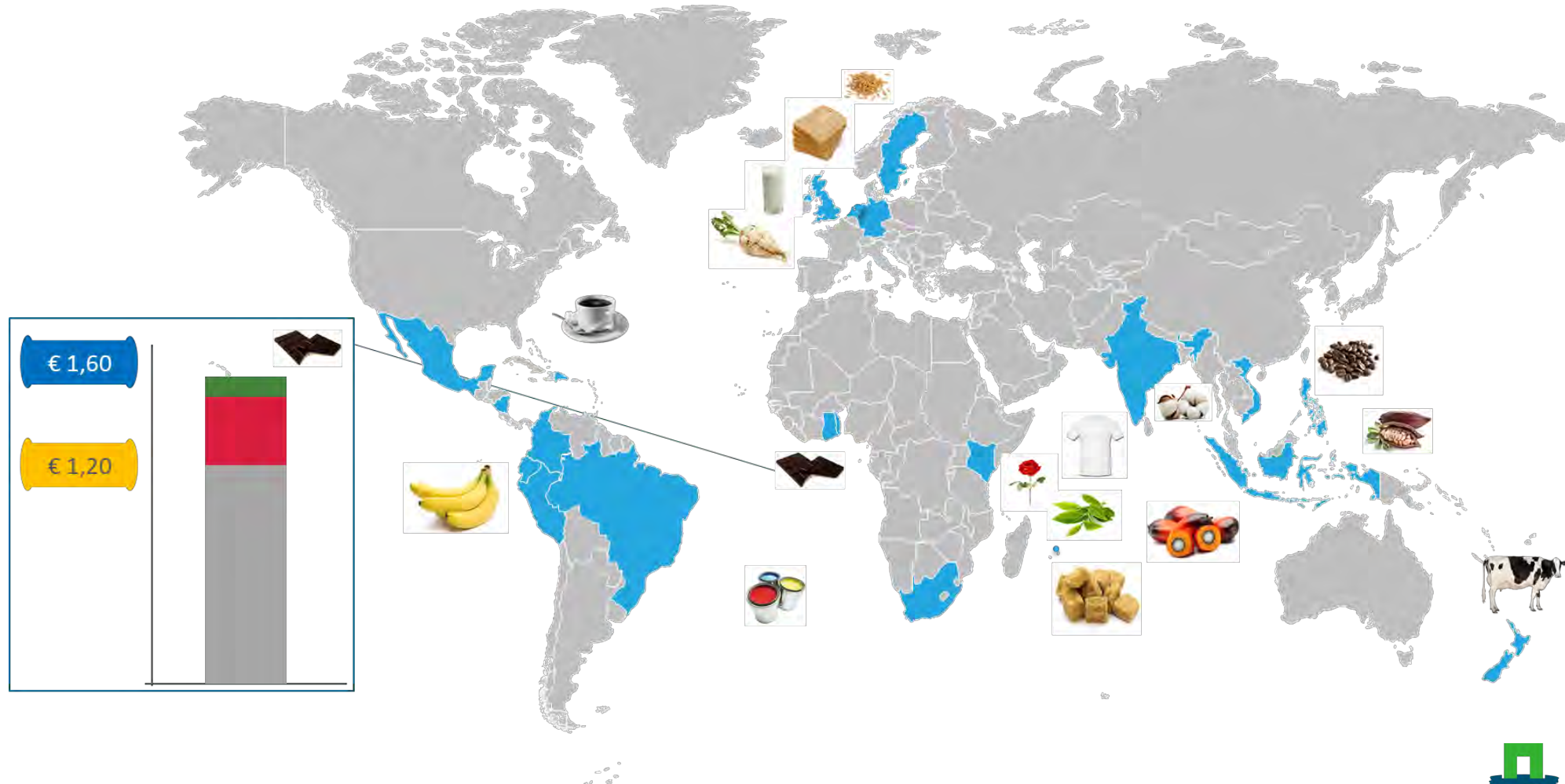
- Veel op overheids en landelijk niveau
- Afwegingskaders op productniveau ontbreken

Kapitaal	Sturen
Overkoepelend	Human Development Index (UN), Better Life Index (OECD), Gross National Happiness (Ura e.a., 2012), Monitor brede welvaart (CBS, PBL,SCP,CPB), de persoonlijke welzijnsindex (CBS), Wellbeing index (Rabobank en Universiteit Utrecht), True price (True Price), Integrated Profit & Loss (True Price)
Natuurlijk kapitaal	REDD+ (UN), Environmental Profit & Loss (Kering), CO2 Ladder (SKAL), Getting the Price Right (IMF), OPAL (NCP)
Sociaal kapitaal	
Menselijk kapitaal	Unnatural capital accounting (Natural Capital Committee)
Financieel kapitaal	SNA (UN), IFRS Standards (IFRS)
Geproduceerd kapitaal	SNA (UN), IFRS Standards (IFRS)
Intellectueel kapitaal	Human Development Index (UN), Better Life Index (OECD), Gross National Happiness (Ura e.a., 2012), Monitor brede welvaart (CBS, PBL,SCP,CPB), de persoonlijke welzijnsindex (CBS), Wellbeing index (Rabobank en Universiteit Utrecht), True price (True Price), Integrated Profit & Loss (True Price)

Legenda: Methode *private*, *publieke*, of *publiek-private* raamwerken

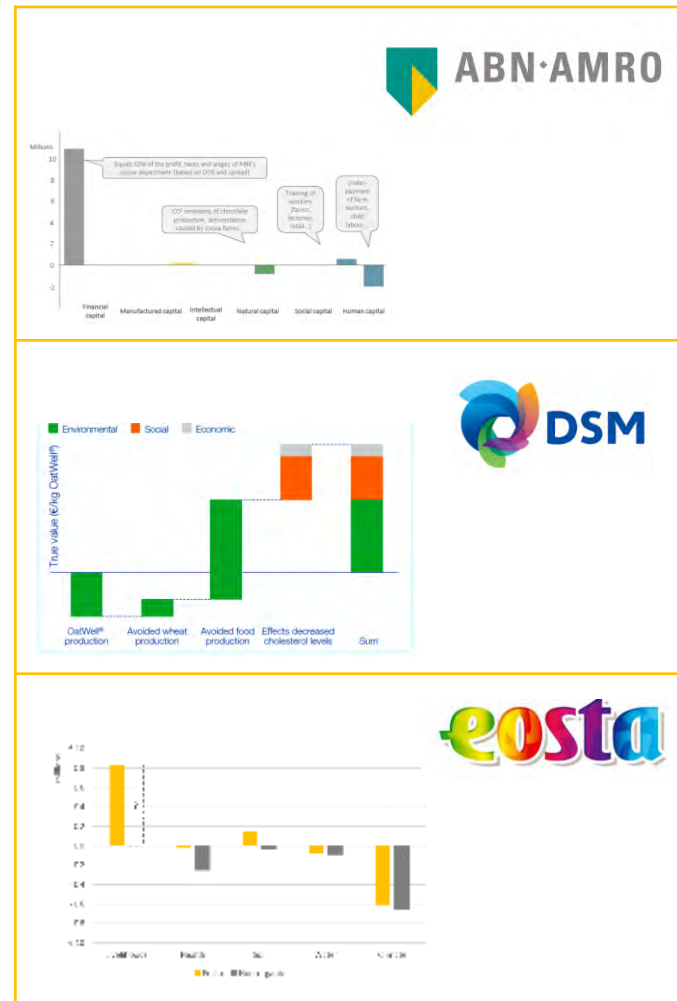
Sturen: echte prijzen (NL) Cacao als voorbeeld

Onderzoek naar echte prijzen in Nederland

Sturen: echte waarde en winsten (NL)

Voedsel (Gepubliceerd)

Andere sectoren (Gepubliceerd)

Conclusie

- Veel kennis
- Gefragmenteerd over veel domeinen en sectoren
- Voedselsector loopt voorop
- Toenemende casuïstiek rondom sturingsvariabelen voor de markt in de praktijk

Bijdrage ontwikkelde methodiek

Wat is er nodig?

- Overkoepelende standaardisering
- Criteria: Transparant, volledig, objectief, multistakeholder, haalbaar
- Routekaart
 1. Identificeren en kwalificeren
 2. Kwantificeren en sturen
 3. Sturen

Transparant (voor iedereen beschikbaar)

Volledig (alle relevante maatschappelijke effecten zijn meegenomen)

Objectief (wetenschappelijk onderbouwd)

Multistakeholder (creëren van draagvlak bij stakeholders)

Haalbaar (uit te voeren door partijen met beschikbare data en beperkte tijdsbesteding).

Methodiek

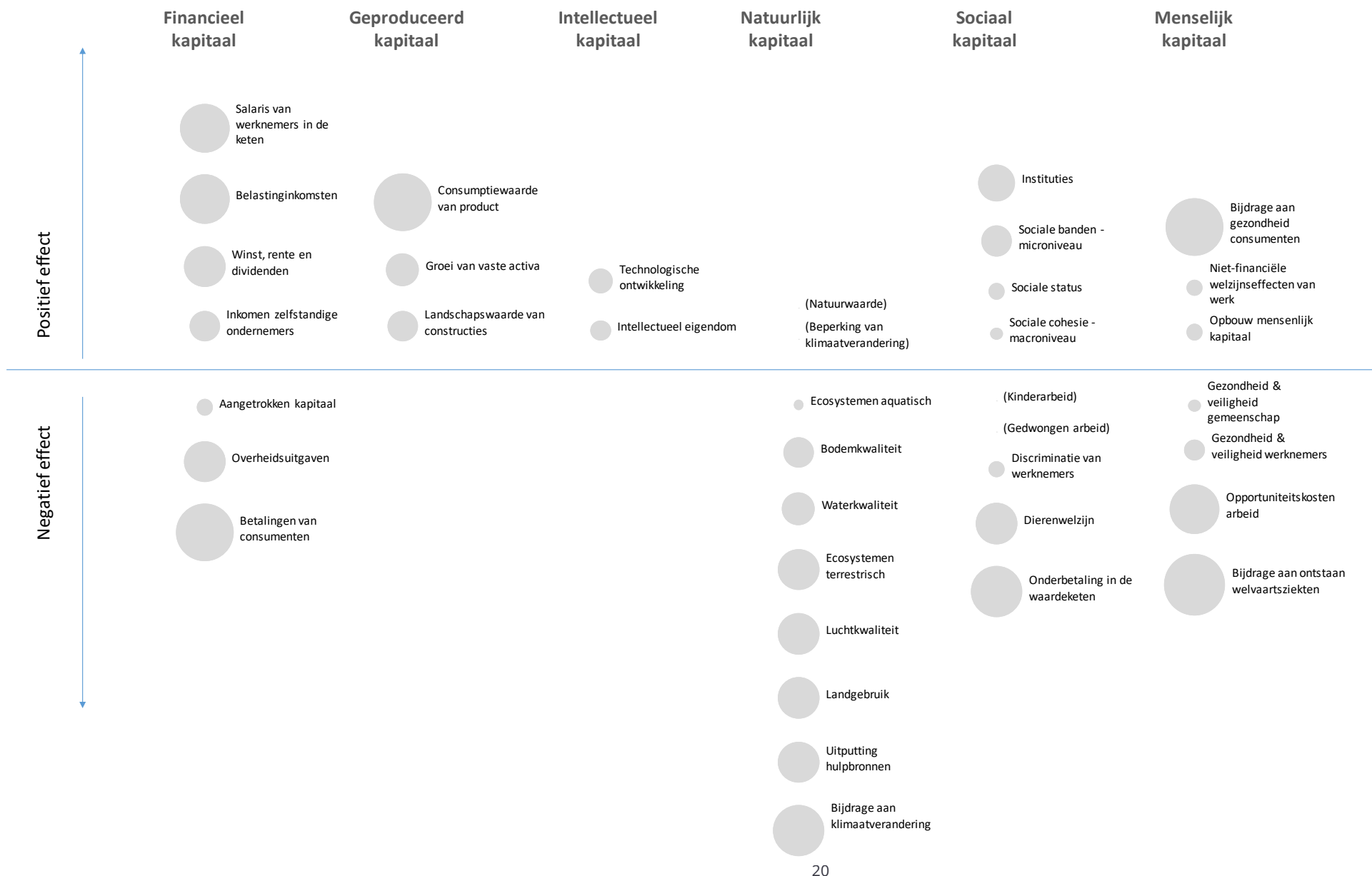
- Raamwerk: brede welvaart
- Zes kapitalen van het IIRC
- 38 impact categorieën
- Gebaseerd op Principles True Price, landbouw kennis WUR en meest relevante raamwerken
- Gefundeerd op score t.o.v. gemiddelde voedselproduct

Kapitaal	Voorbeelden
Financieel	Winsten; salarissen
Geproduceerd	Aanschaf nieuwe oogstmachines
Intellectueel	Nieuwe patenten
Natuurlijk	Klimaatverandering; biodiversiteit
Sociaal	Mensenrechten; sociale cohesie; dierenwelzijn
Menselijk	Gezondheid consument; arbeidsproductiviteit

Resultaat: maatschappelijke effecten voedselconsumptie NL

Resultaat: maatschappelijke effecten reguliere volle melk

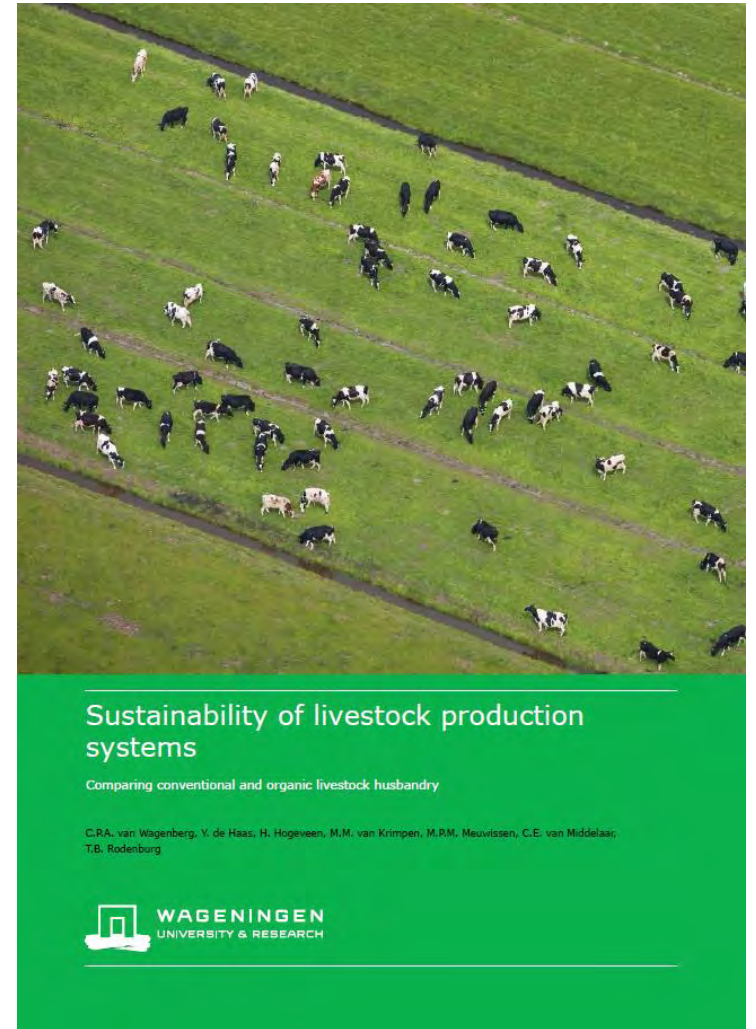

Resultaat: reguliere versus biologische volle melk

Wetenschappelijk onderbouwd

- Wagenberg et al. (2017)
- Agrimatie (2017)
- Logatcheva en Van den Puttelaar (2016)
- DelPrado et al. (2011)
- Capper et al. (2008)

Conclusies

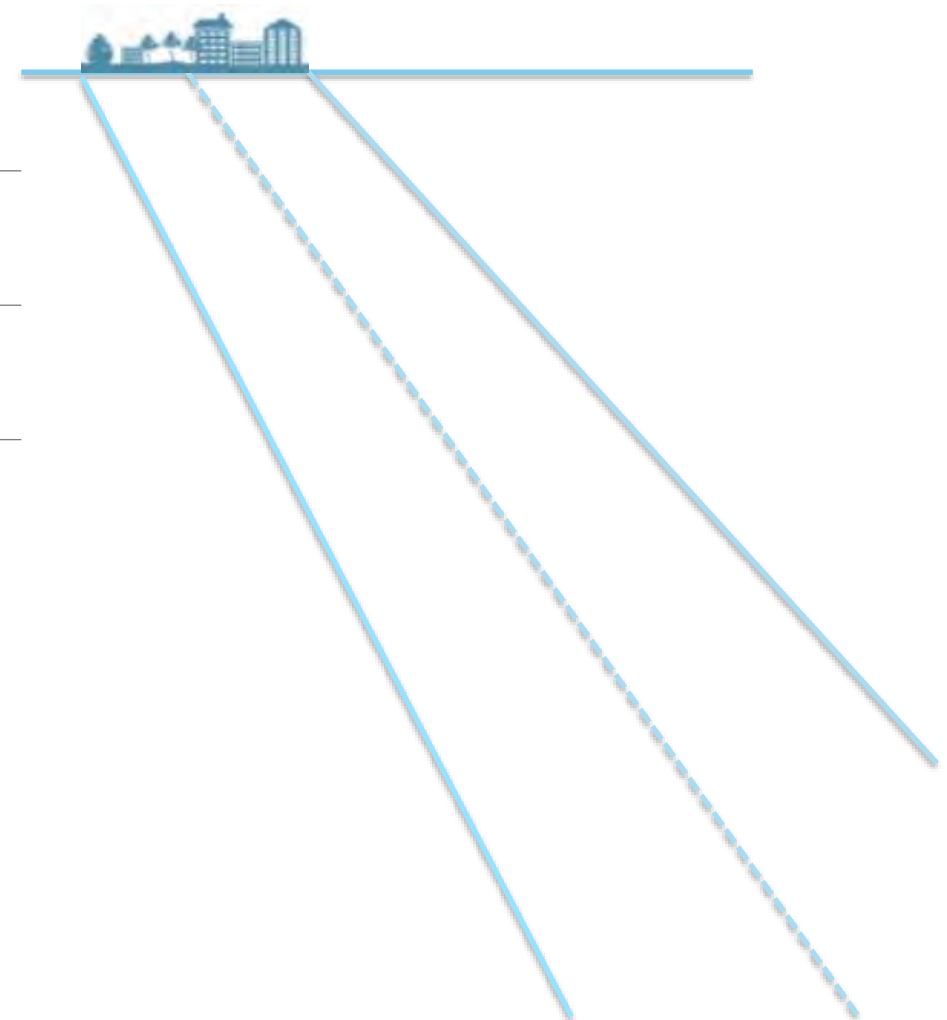
- Soms is biologisch beter, soms gangbare melk.
- Grootste verschillen zitten in financieel en sociaal kapitaal.
- Voor de meeste maatschappelijke effecten zijn de verschillen klein

Routekaart

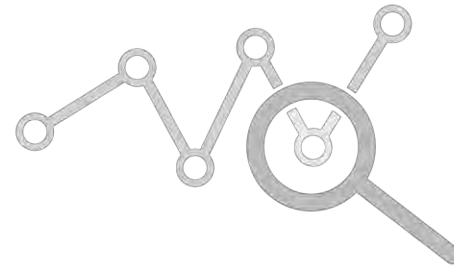
Routekaart

	Methodiek	Toepassing
<i>Identificeren en kwalificeren</i>	✓	⊕
<i>Metten en waarderen</i>	⊕	
<i>Sturen op basis van sturingsvariabelen</i>		

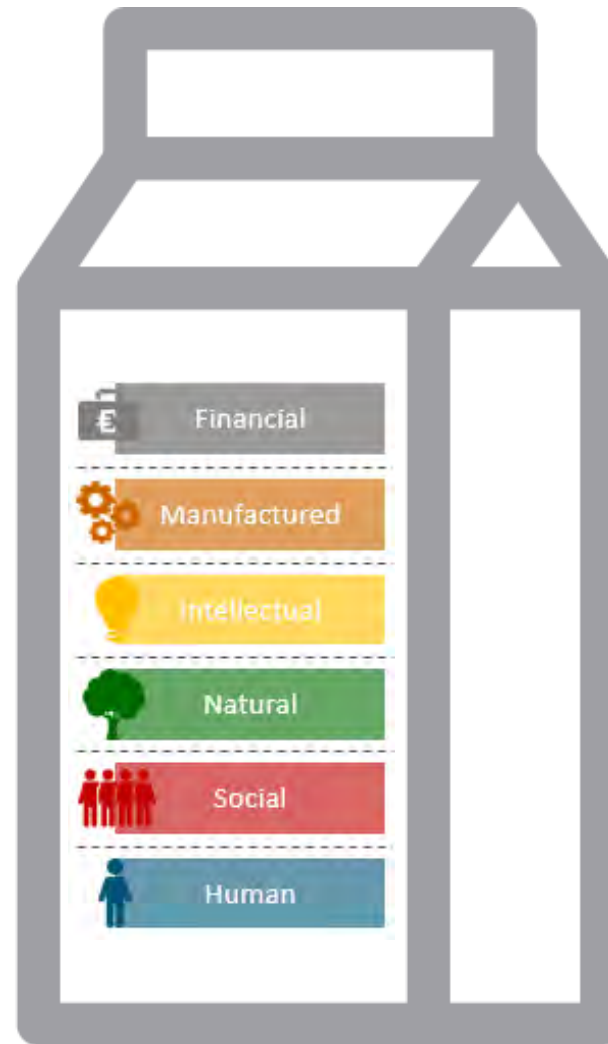
Kwantificering

- Voordelen
 - Nauwkeuriger
- Uitdagingen
 - Haalbaarheid data en tijd
 - Opvullen lacunes kennis

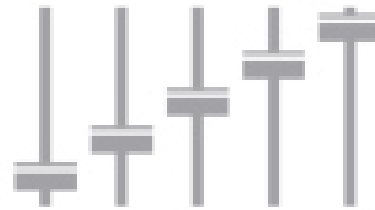
Waardering

- Voordelen
 - Vergelijkbaarheid
- Uitdagingen
 - Consensus aannames
 - Complexiteit

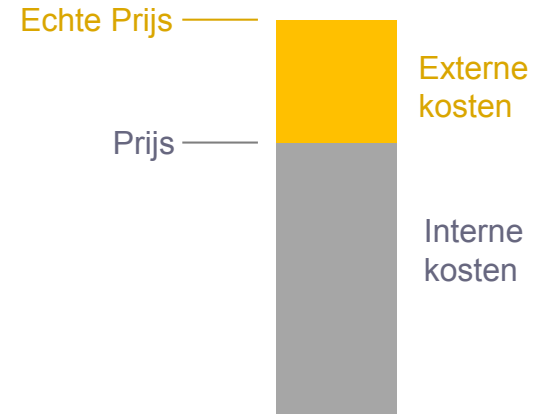
Sturing

- Voordelen
 - Toepasbaarheid
- Uitdagingen
 - Juiste niveau
 - Juiste dimensionaliteit

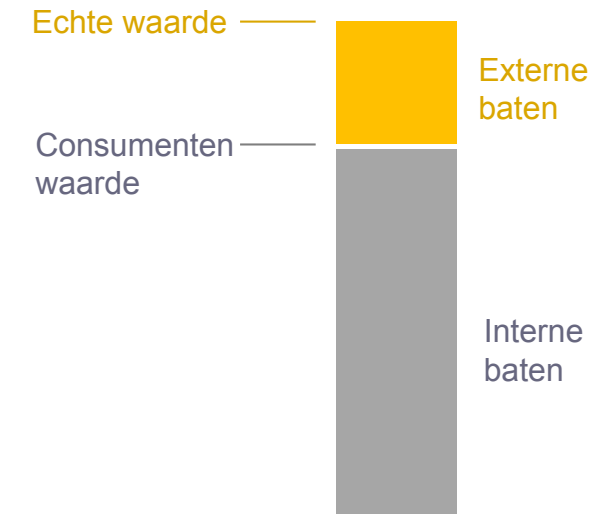

Sturing kopers (en verkopers)

- Niveau:
 - Product
- Ten minste drie dimensies:
 - Prijs/Budget
 - Echte prijzen: interne + externe kosten
 - Echte waarde: interne + externe baten

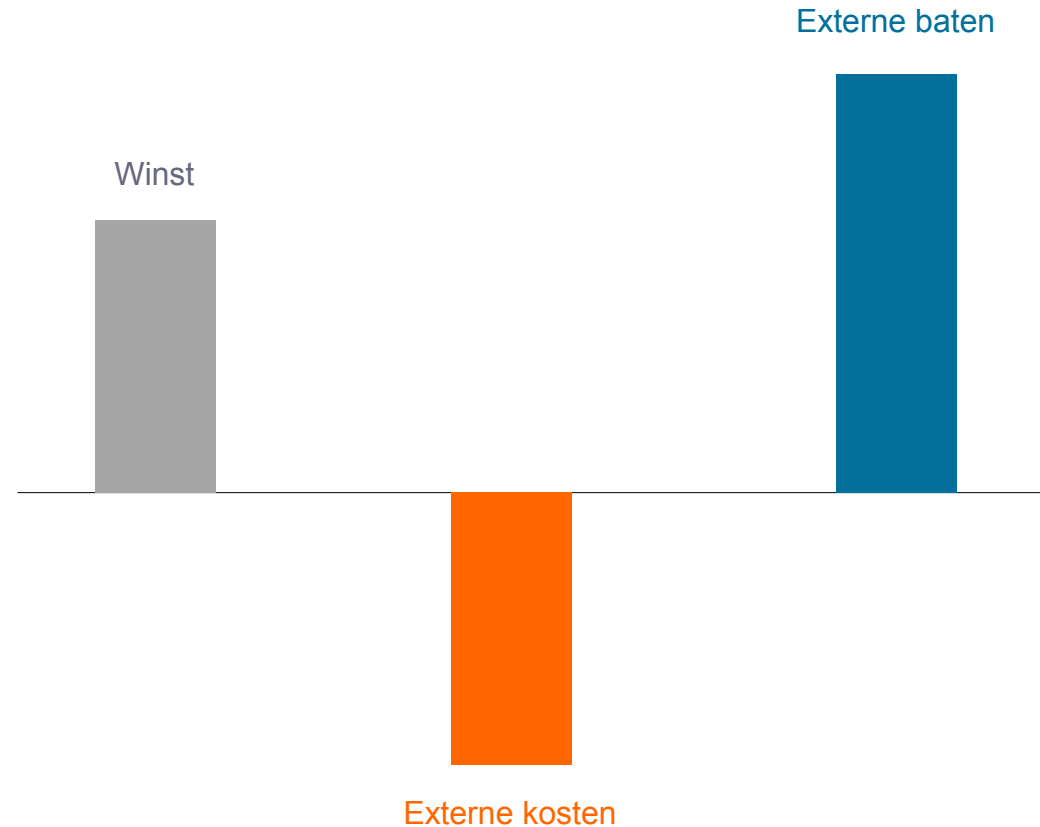
- Fictieve/vrijwillige prijs
- Gemonetariseerd
- Maatschappelijk afspreken
- Robuust meetbaar met juiste data

- Waarde
- Gemonetariseerd of niet
- Verschilt per individu
- Hoge onzekerheid zal blijven

Sturing bedrijven

- Niveau:
 - Organisatie: Winst
 - Daarvan afgeleid, Investerings: ROI, NPV, Waardering
- Optimalisatie op (ten minste) drie dimensies
 - Winst: maximaliseren
 - Externe kosten: minimaliseren
 - Externa baten: maximaliseren

Toepassingen

- Bedrijven en consumenten
 - Beslissingen
- Maatschappelijke organisaties
 - Integeren in normen
 - Beleid, campagnes, bewustzijn
- Overheden
 - Beleid
 - Inkoop
 - Agenderen onderwerpen met bedrijfsleven
 - Transparentie stimuleren cq afdwingen

Kapitaal

Financieel

Geproduceerd

Intellectueel

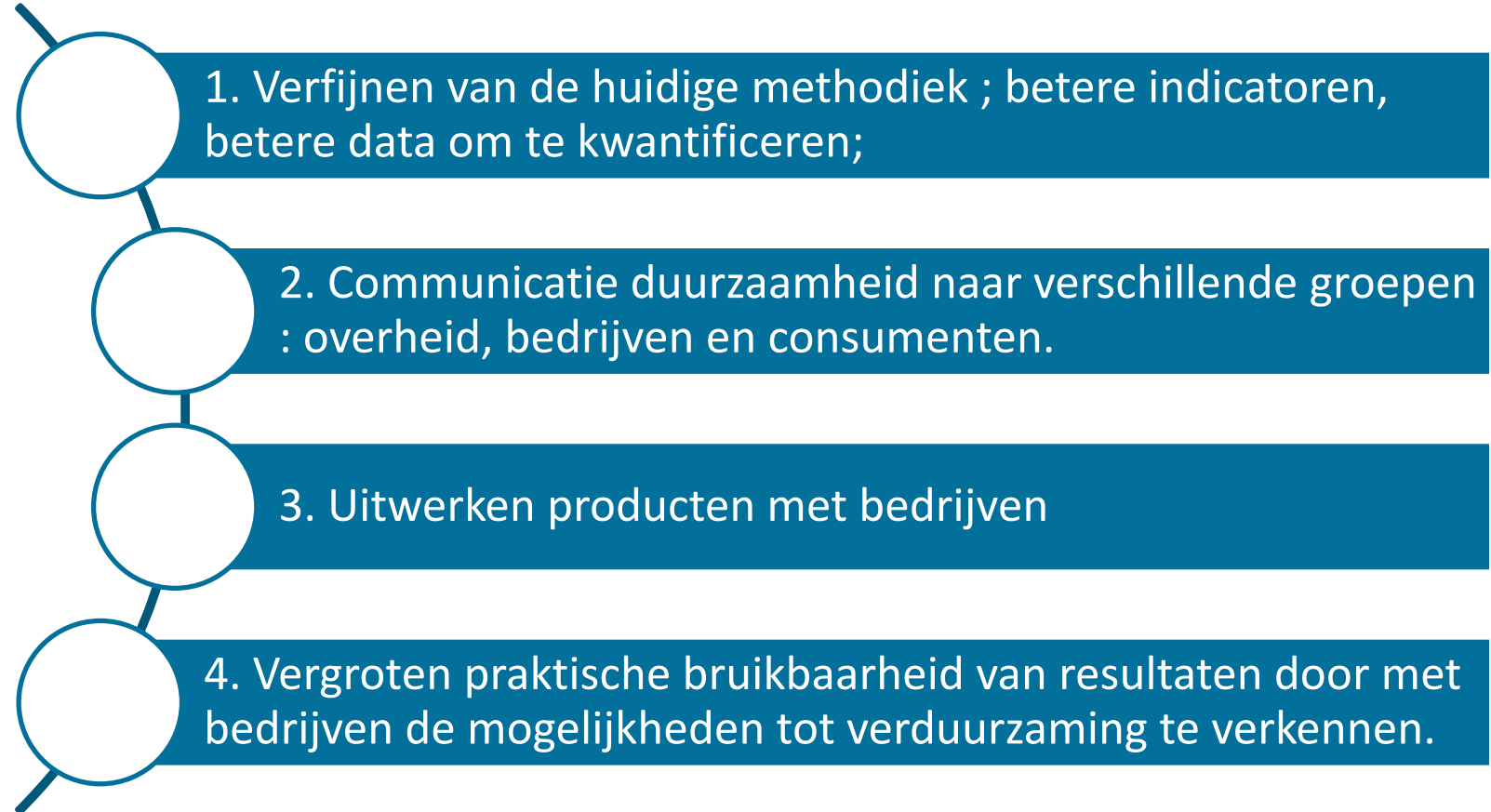
Natuurlijk

Sociaal

Menselijk

Volgende stappen

*Rapport ontvangen of
meedenken?*

willy.baltussen@wur.nl
adrian@trueprice.org